

Kort verslag van de 644^e vergadering d.d. 14 december 2011 van de Permanente Commissie

Mededelingen

De heer Rik Goetinck, nu nog algemeen directeur bij het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, wordt per 1 februari 2012 algemeen directeur bij de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen (havenbestuur Zeebrugge). Door zijn nieuwe functie zal de heer Goetinck vervangen worden als Vlaamse Permanente Commissaris. De Vlaamse Regering moet zijn opvolger nog aanstellen.

Mevrouw Lidewijde Ongerling, directeur-generaal Bereikbaarheid bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, is aangesteld als Nederlandse Permanente Commissaris ter vervanging van de heer Marc Dierikx. Ze woont haar eerste PC vergadering bij.

Eindrapport actualisatiestudie externe veiligheid

De PC heeft het eindrapport van de actualisatiestudie externe veiligheid besproken en aanvaard. De studie geeft inzicht in de huidige risico's die de bevolking langs de Westerschelde oevers loopt als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen over de rivier. Het eindrapport biedt ook een doorkijk naar 2015 en 2030. Het plaatsgebonden risico 10^{-6} , de wettelijke Nederlandse norm, komt nu nergens op de oever en evenmin in 2015 en 2030. Ook wordt de oriënterende waarde van het groepsrisico zowel nu als in de toekomstscenario's 2015 en 2030 nergens overschreden.

De actualisatiestudie is zoals de vorige risicoanalyses uitgevoerd door het gespecialiseerde onderzoeksbureau Det Norske Veritas. Vlaamse en Nederlandse nautische deskundigen van de wederzijdse overheidsorganisaties, de Gemeenschappelijke Nautische Autoriteit, de loodsdiensten en de drie Scheldehavens hebben de randvoorwaarden, uitgangspunten, aannames en methodieken van de studie getoetst. Zij hebben daarbij bijzondere aandacht besteed aan het valideren van inputgegevens met betrekking tot de totale zeescheepvaart, het aantal transporten met gevaarlijke lading, relevante aanvaringen, scheepvaartprognoses en meteorologische data. Een commissie met vertegenwoordigers van o.m. de Scheldehavens, de Veiligheidsregio Zeeland en de betrokken provincies stond in voor de begeleiding van het proces.

Een PC delegatie heeft de studieresultaten op 25 november jl. mondeling toegelicht aan de Zeeuwse bestuurders. De PC zal de Zeeuwse bestuurders nog schriftelijk informeren en het eindrapport bezorgen. Ook de Vlaams-Nederlandse Scheldec commissie zal over de studieresultaten worden ingelicht.

Belgisch windmolenpark Norther

De PC heeft bij de bevoegde Belgische federale overheid schriftelijk bezwaar aangetekend tegen de aangevraagde gebiedsuitbreiding van de concessie voor het windmolenpark Norther ten zuiden van de Thorntonbank in de onmiddellijke nabijheid van de Westpitroute. De concessie-uitbreiding ligt in

het geografische werkingsgebied van de PC die verdragsrechtelijk verantwoordelijk is voor de veilige en vlotte afwikkeling van het scheepvaartverkeer. De PC kan niet instemmen met de gebiedsuitbreiding, o.m. omdat het risico op scheepsaandrijvingen met windturbines en aanvaringen tussen schepen significant toeneemt. Bovendien is de Westpitroute van strategisch belang voor de maritieme toegankelijkheid van de Vlaamse en Nederlandse Scheldehavens. Het gebruik van de Westpitroute mag niet worden bezwaard door onveilige verkeerssituaties, mede gelet op de scheepvaart met gevaarlijke en milieuverontreinigende lading die van de route gebruik maakt.

ECS kaarten, stand van zaken

De PC heeft kennis genomen van de stand van zaken. In het kader van de tussenoplossing vinden eerstdaags peilingen plaats om duidelijkheid te verkrijgen over de diepte, met inachtneming van op de zeebodem voorkomende verondiepingen, gevolgd door onderzoek in januari 2012 naar de samenstelling van het sediment van deze verondiepingen.

Voor de structurele oplossing heeft de betreffende werkgroep overeenkomst bereikt over de formulering van de onderzoeksopdracht, te verlenen aan prof. Vantorre van de Rijksuniversiteit Gent en het onderzoeksinstituut Marin. De opdracht heeft tot doel om op wetenschappelijke wijze een algoritme te bepalen waarmee de peilingen van de bodem in de vaarwegen op het zeetraject worden aangegeven op de ECS kaarten. Daarbij hebben de commissarissen uitdrukkelijk gesteld dat beleidsbeslissingen inzake het eventueel aanpassen van het toelatingsbeleid aan hen toekomen.

Ketenwerking, scheepvaartplanning

De Project Groep Koppelingen (PGK) heeft een methodologie uitgewerkt om de inkomende scheepvaart beter te kunnen plannen. In de PGK is alle betreffende kennis verzameld, daar ze is samengesteld uit vertegenwoordigers van de GNA, loodsdiensten, BET-SRK en de havenautoriteiten. De PGK heeft heldere en concrete planningsprocedures opgesteld, waarbij een duidelijke relatie wordt gelegd tussen toelatingen tot opvaart, RTA's en belofsingen. Het PGK voorstel laat toe om de communicatie en berichtgeving tussen de ketenpartners transparanter, eenduidiger en strakker te maken. Het PGK voorstel betekent een belangrijke stap voorwaarts in de operationele ketenwerking. De PC heeft opgedragen om de planningsprincipes nader uit te werken in overleg met alle betrokken ketenactoren, waaronder ook de scheepsagenten.

De PC heeft ingestemd met de inhoud van de voorgenomen gezamenlijke bekendmaking betreffende de procedure Bezwaar tot Vervolg. De PC stelt vast dat het aanbeveling verdient om in de bekendmaking onderscheid te maken tussen de voorschriften en de toelichting alvorens deze uit te brengen.

Schelderadarketen

De PC heeft haar goedkeuring verleend aan de ingebrachte voorstellen inzake:

- de vervanging van het radarwaarnemingssysteem;
- de levering van een nieuw telefoniesysteem;
- de IT dienstverlening ten behoeve van het Centraal Broker Systeem.

Overdracht vuurtoren Breskens

Er is een stichting opgericht die beoogt om de vuurtoren Breskens, in 1981 aangewezen als beschermd monument, in stand te houden. De PC gaat ermee akkoord om het spoor van een overdracht van de vuurtoren aan de stichting verder te verkennen met aandacht voor de volgende aspecten:

- de in acht te nemen procedures op juridisch en verdragsrechtelijk vlak;

- de financiële voorwaarden en kostenverdeling;
- een eventuele inbreng vanuit de vzw Watererfgoed Vlaanderen.

Loodsplicht nieuwe stijl Scheldegebied

In Nederland is in overleg tussen de Rijkshavenmeesters en de loodsen een voortel uitgewerkt om de loodsplicht en het vrijstellingenregime meer te baseren op de kwaliteit en de ervaring van de bemanning. Daarbij wordt gedacht aan een eenduidig systeem van Pilotage Exemption Certificates (PEC), waarbij twee niveaus worden onderscheiden: een PEC A en een PEC B, afhankelijk van de te onderscheiden risicoprofielen.

De PC stemt in met het instellen van een werkgroep die moet bekijken of en hoe het voormelde voorstel in het Scheldegebied kan worden toegepast. De werkgroep wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van de GNA en de loodsdiensten. Ook vertegenwoordigers van de Scheldehavens worden bij de werkgroep betrokken. Volgens de opgestelde planning zal de werkgroep haar eindrapportage voorleggen aan de PC vergadering van 13 september 2012.

Relatie PC met Onderzoeksraad voor Veiligheid

De PC heeft de motivering herbevestigd om twee aanbevelingen van de inmiddels opgeheven Raad voor de Scheepvaart niet uit te voeren.

De PC secretarissen en de betrokken medewerker van het Directoraat-Generaal Bereikbaarheid krijgen de opdracht om met de Onderzoeksraad voor Veiligheid, die de taken van de Raad voor de Scheepvaart heeft overgenomen, te bespreken:

- of het nog noodzakelijk is om de Onderzoeksraad te informeren over het niet opvolgen van aanbevelingen van de inmiddels opgeheven Raad voor de Scheepvaart;
- hoe de PC nader kan worden betrokken bij de behandelingsprocedures van de onderzoeksraad.

Toelating opvaart Evelyn Maersk

Er is een vraag binnengekomen van de rederij Maersk om op vrijdag 16 december naar Antwerpen op te varen met het containerschip Evelyn Maersk, omdat het schip wegens een dreigende staking mogelijk niet in Rotterdam kan worden behandeld. Aangezien het schip met zijn lengte over alles van 398 meter aanzienlijk langer is dan de schepen van maximaal 366 meter die via de vastgestelde op- en afvaartregeling worden toegelaten, dient de PC voor dit specifieke geval een besluit te nemen.

Met de E-klasse van Maersk waartoe de Evelyn Maersk behoort, is al veel ervaring opgedaan bij het aanlopen van de haven van Zeebrugge. Daaruit blijkt dat deze schepen door hun supermoderne uitrusting en hun geavanceerde apparatuur bijzonder goed manoeuvreerbaar zijn. Bij goede weersomstandigheden kunnen ze zelfs zonder sleepbootassistentie uit de haven van Zeebrugge vertrekken. Proeven op de vaarsimulator in het Waterbouwkundig Laboratorium van Antwerpen hebben eerder uitgewezen dat de vaart met dergelijke schepen op de Westerschelde mogelijk is, mits een aantal veiligheidsvoorwaarden in acht worden genomen.

Rekening houdend met de positieve ervaringen in Zeebrugge, de testen op de vaarssimulator en het advies van de nautische deskundigen van de GNA en de beide loodsdiensten, heeft de Permanente Commissie groen licht gegeven voor de reis naar het Deurganckdok, waarbij de scheepsdiepgang beperkt is tot 13,10 meter.

De vaart is door alle betrokken partijen grondig voorbereid. Aan de vaart worden naast de reeds geldende voorwaarden voor de op- en afvaart met schepen langer dan 360 meter, nog een aantal extra veiligheidsvereisten verbonden inzake o.m. sleepboothulp en weersomstandigheden¹.

Toegankelijkheid Scheldemonding

De PC bespreekt de voortgang van dit dossier. Er zijn nog enkele wezenlijke vragen te beantwoorden alvorens het dossier met een PC advies aan de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie kan worden overgedragen. Deze vragen hebben betrekking op de winst die voor de toe te laten diepgang van de schepen kan worden bereikt via aanpassing van de kielspeling, alsmede op vragen over de exacte diepte van de vaargeul (zie ECS kaarten, stand van zaken) en over de mogelijkheden om voorkomende ondieptes te verwijderen.

---

¹ Op basis van een beslissing van de kapitein is de reis uiteindelijk niet doorgedaan gelet op de ongunstige windomstandigheden. De Evelyn Maersk is toch doorgevaren naar Rotterdam.